

Svatý týden, IV.

Ježíš přišel do Nazareta, kde vyrostl, a jak měl ve zvyku, šel o šabat do synagogy. Povstal, aby předčítal z Písma. Podali mu knihu proroka Izaiáše. Otevřel ji a našel místo, kde stálo: Duch Páně je nade mnou, || proto mě pomazal, poslal mě, || abych přinesl chudým evangelium, || abych vyhlásil zajatým propuštění || a slepým navrácení zraku, || abych propustil zdeptané na svobodu, || abych vyhlásil milostivé léto Páně. Pak zavřel knihu, vrátil ji služebníkově a usedl. A všichni v synagoze na něho upřeně hleděli. Začal k nim mluvit: „Dnes se naplnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli.“ (Lk 4, 16–20)

Prorok Izaiáš je leitmotivem celého Ježíšova života a působení. Když se nazaretský mladík po svém setkání s prorokem Janem vrací domů, nezačíná budovat velké plány. Jako obvykle jde ve svátek do synagogy, jako obvykle se přihlásí o slovo a jako obvykle se zamýšlí nad konkrétním biblickým úryvkem. Zkusme i my zasednout do školy proroka Izaiáše.

1. PŘÍPRAVA

*„A za koho mě pokládáte vy?“ „Za Božího Mesiáše!“
On jim však důrazně přikázal, aby to nikomu neřikali, a dodal, že Syn člověka bude muset mnoho trpět, že bude zavržen od starších, velekněží a učitelů
Zákona, že bude zabit a třetího dne že bude vzkříšen. (Lk 9, 20–22)*

O čem rozmlouváte v těchto dnech vy? Co prožíváte?

S čím přicházíte k dnešní bohoslužbě?

Důvěřujete Božímu slovu i v nepříznivé životní situaci?

Když nasloucháte druhým lidem, proč si myslíme, že jim rozumíte?

Kdo je Hospodinovým služebníkem, o kterém Izaiáš zpívá své čtyři písně? Těžko říct. V jednu chvíli se zdá, že autor mluví o izraelském národě, jindy má namysli konkrétní historickou postavu. Křesťané v něm vidí předobraz Ježíše Krista. Tajemný služebník je hlasatelem, prorokem i zákonodárcem. Jeho působení není omezeno na vyvolený lid, ale oslovuje cizince a jinověrce mnoha národů.

Od nepaměti tyto zpěvy probouzely zájem věřících. Jak je možné, že Hospodinův služebník musí snášet utrpení. Kde je ta Boží spravedlnost? Nedokáže snad ochránit své věrné? Copak by Boží služebník neměl z Božích rukou požívat prospěch? Abrahám Hospodinu naslouchal a shromáždil ohromný majetek. Král David nestrádal. Věhlas a moudrost krále Šalamouna měly mezinárodní přesah. Proč se nyní zdá, že Hospodin Bůh žehná a dopřává blaho lidem zlým a cynickým?

2. MODLITBA

Předsedající začne bohoslužbu znamením kříže:

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

Milosrdný Bože,

tvůj Syn pro nás nesl tíhu kříže

a vytrhl nás z moci nepřítelé;

prosíme tě, naplň nás svou milostí

a doved' nás, své služebníky, až ke slávě vzkříšení.

Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého

žije a kraluje na věky věků.

3. TŘETÍ ZPĚV O SLUŽEBNÍKOVÍ

„Vy si dobře povšimněte těchto mých slov: Syn člověka bude vydán lidem do rukou.“ Oni však té řeči nerozuměli; její smysl zůstal pro ně zahalen, takže to nepochopili. Báli se ho však na to zeptat. (Lk 9, 44–45)

Izrael je v babylónském zajetí. Zatím. Cesta k domovu je volná. Jenže Izraeli se domů nechce. Vlastně chce, ale bojí se. Je zklamaný z toho, co zažívá, a z Hospodina, který nechává syny a dcery Izraele trpět. Jakoby manželství mezi Hospodinem a Jeruzalém (*Jeruzalém* je v hebrejštině ženou a manželkou) ztroskotalo. Jakoby Hospodin svou manželku zapudil a zřekl se svých potomků (Iz 50, 1–2). Děti Izraele jsou zahořklé, s traumatem dětí z rozpadlých rodin. Chtělo by to terapeuta. Někoho kdo umí naslouchat...

(S – Služebník, I – Izaiáš)

Úryvek z knihy proroka Izaiáše.

50, 4–11 (BOG2+jäg)

Třetí zpěv o Hospodinově Služebníku:

Utrpení a důvěra

S Pán, Hospodin, mi dal dovedný jazyk,
abych uměl znaveného podpírat slovem.
Každé ráno mi probouzí sluch,
abych naslouchal jako učedník.

Pán, Hospodin, mi otevřel ucho
a já se nevzepřel, necouvl nazpět.

Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili,
své líce těm, kteří rvali můj vous.

Svou tvář jsem neskryl
před urážkami a popliváním.

Pán, Hospodin, mi pomáhá,
takže nejsem potupen.

Proto dávám své tváři ztvdnout v křemen
a vím, že nebudu zahanben.

Blízko je ten, kdo mě ospravedlní!

Kdo se chce se mnou přít?

Postavme se spolu!

Kdo je mým protivníkem? Ať přistoupí ke mně!

Hle – Pán, Hospodin, mi pomáhá!

Kdo mě obviní ze špatnosti?

Hle, všichni zchátrají jak oděv,
sežerou je moli.

Řeč o Služebníkovi

I Kdo z vás se bojí Hospodina,
když slyší hlas jeho služebníka?
Kdo chodí v temnotách,
kde mu nezáří světlo,
ať doufá v Hospodinovo jméno
a spolehne se na svého Boha!
Ale vy všichni, kteří rozděláváte oheň
a jste opásáni zápalnými šípy,
choďte v plameni svého ohně
a v šípech, které jste zapálili!

**Mou rukou se vám to stalo:
budete ležet v bolestech.**

– Slyšeli jsme slovo Boží.

Hospodinův Služebník naslouchá. Každý den života mu Hospodin „pročišťuje“ uši, aby pozorně naslouchal a věci chápal. Ano, uši jsou známkou intelektu. Komu má Hospodinův Služebník naslouchat? Dětem Izraele, které ho v hořkosti vůči Hospodinu i bijí. Komu má Hospodinův Služebník naslouchat? Hospodinu, svému Pánu. Jen pozorný posluchač může porozumět. Kdo rozumí Božímu slovu a důvěřuje mu, ten se nemusí bát. Údery nepřátel na něj dopadají jako pěsti na kámen. To útočník se zraní, protože nepochopí proti komu nasměřoval svoji agresi.

„Buď zdrav, židovský králi!“ pořvávala popravčí četa na nemluvného muže z Galileje (Mt 27, 29). Bili ho vším, co měli po ruce, a jeho stoický klid je ještě víc dráždil. „Veverko, nelži, tebe to bolí, a ty nás chceš nasrat!“, říká Hynek z Michle, když mučí Veverku z Bitýšky v divadelní hře Blaník. Kolik emocí a agrese se probouzí v tyranovi, když naráží na klid a pokoj „objektu“ své surovosti! Jakou vnitřní sílu a důvěru musel mít židovský král, když vytrval a neutíkal. Křemeno-pevně důvěřoval smyslu svého poslání. Je odsouzení a mučení prohrou nebo výhrou?

4. ODPOVĚĎ PÍSMU

„Teď jdeme do Jeruzaléma. Tam se splní všechno, co napsali proroci o Synu člověka: Bude totiž vydán pohanům, bude posmíván, ztýrán a poplíván, zbičují a zabijí ho, ale třetího dne vstane.“ Oni však ničemu z toho nerozuměli; smysl tohoto výroku jim zůstal skryt a nechápali, co bylo řečeno. (Lk 18, 31b–34)

Modlitby věřících

Apoštol Pavel nás vybízí, abychom se ve shromáždění věřících obraceli k Bohu prosbami, přímluvami i díky.

Určitě ho máme i za co chválit. (srov. 1 Tim 2, 1-2; Zj 7, 12)

Doporučuji v návaznosti na slyšené Boží slovo ve společném rozhovoru zformulovat 2× chvály, 2× díky, 2× prosby a 2× přímluvy. Až se budou jednotlivá zvolání pronášet, jako odpověď lidu lze použít „**Přijď, Pane Ježíši!**“ (Zj 22, 20; poslední slova Písma).

ERC vybízí k modlitbám za nemocné a za lidi v karanténě, za ty, kdo jsou v první linii boje s epidemií, za zdravotníky, policisty, vojáky, hasiče a za všechny, kteří svou službou

a nezištnou pomocí nesou riziko nákazy. Zároveň je vhodné vzpomenout na děti, studenty, aby měli v této době sebedisciplínu k učení a nacházeli inspiraci k vlastnímu rozvoji.

5. MODLITBA PÁNĚ

„[Prorok] Jan nás posílá k tobě s otázkou: Ty jsi ten, který má přijít, anebo máme čekat jiného?“ Právě tehdy Ježíš uzdravil mnoho lidí z nemocí, neduhů a od zlých duchů a mnoha slepým daroval zrak. Odpověděl jim tedy: „Jděte a oznamte Janovi, co jste viděli a slyšeli: slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluší slyší, mrtví vstávají, chudým se hlásá evangelium. A blahoslavený, kdo se nade mnou nepohorší!“ (Lk 7, 20–23)

Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvěť se jméno tvé.
Přijď království tvé.
Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.
Chléb náš vezdejší dej nám dnes.
A odpusť nám naše viny,
jako i my odpouštíme našim viníkům.
A neuveď nás v pokušení,
ale zbav nás od zlého.
(Neboť tvé je království i moc i sláva navěky.)
Amen.

6. DOBROŘEČENÍ

Modlitba z Žalmu: (srov. Žalm 49, 2–4.16; B21)

„Všechny národy, naslouchejte,
obyvatelé světa, poslyšte,
obyčejní lidé tak jako důležití,
ať už jste chudí nebo bohatí.
Z mých úst teď moudrá slova zazní,
rozumně mé srdce přemýšlí:
Můj život Bůh z hrobu vykoupí,
on mě vytrhne z jeho sevření!“

Účastníci se žehnají znamením kříže:

**V: Dej nám, Bože, své požehnání,
chraň nás všeho zlého a doved' nás do života věčného.**

O: Amen.

V: Dobrořečme Pánu.

O: Bodu díky.

V ideálním světě by nyní následovala hostina, nebo alespoň drobné občerstvení.

Pro nás, kdo jsme si předsevzali úkol onen spis zestručnit, to není jednoduchý úkol, nýbrž námaha vyžadující mnoho potu a probdělých nocí. Je to podobně nesnadné jako připravovat hostinu a snažit se vyhovět ostatním. Přesto tu dřinu rádi podstoupíme, neboť ji mnozí přijmou s povděkem. (2 Mak 2, 26–27)